

ΕΛΛΕΙΨΗ

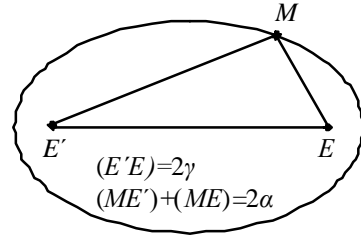
Ορισμός:

Έλλειψη με εστίες E' και E λέγεται ο γεωμ. τόπος των σημείων του επιπέδου των οποίων το άθροισμα των αποστάσεων από τα E' και E είναι σταθερό και μεγαλύτερο του $E'E$.

Το σταθερό αυτό άθροισμα το συμβολίζουμε 2α και την εστιακή απόσταση $E'E$ με 2γ .

Άρα ένα σημείο M του επιπέδου είναι σημείο της έλλειψης, *αν και μόνο αν*

$$(ME') + (ME) = 2\alpha$$

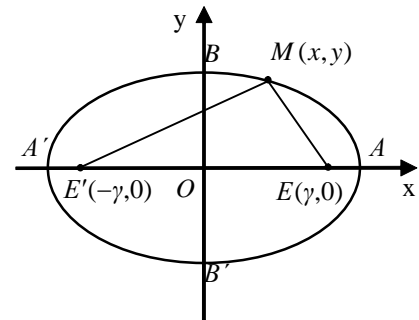
Εξίσωση έλλειψης με Εστίες στον άξονα $\chi'\chi$ και κέντρο την αρχή O

Η Εξίσωση έλλειψης με εστίες τα σημεία $E'(-\gamma,0)$, $E(\gamma,0)$

του άξονα $\chi'\chi$ είναι: $\frac{x^2}{\alpha^2} + \frac{y^2}{\beta^2} = 1$, όπου $\beta = \sqrt{\alpha^2 - \gamma^2}$.

Έχει μεγάλο άξονα τον $A'A$ και μικρό άξονα τον $B'B$.

Προφανώς είναι $(A'A)=2\alpha$ και $(B'B)=2\beta$.

Εξίσωση έλλειψης με Εστίες στον άξονα $\gamma'\gamma$ και κέντρο την αρχή O

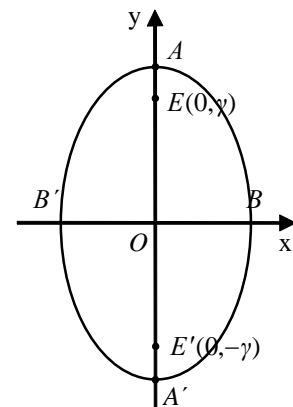
Η Εξίσωση έλλειψης με εστίες τα σημεία $E'(0,-\gamma)$, $E(0,\gamma)$

του άξονα $\gamma'\gamma$ είναι:

$$\frac{x^2}{\beta^2} + \frac{y^2}{\alpha^2} = 1, \text{ όπου } \beta = \sqrt{\alpha^2 - \gamma^2}$$

Έχει μεγάλο άξονα τον $A'A$ και μικρό άξονα τον $B'B$.

Προφανώς είναι $(A'A)=2\alpha$ και $(B'B)=2\beta$.

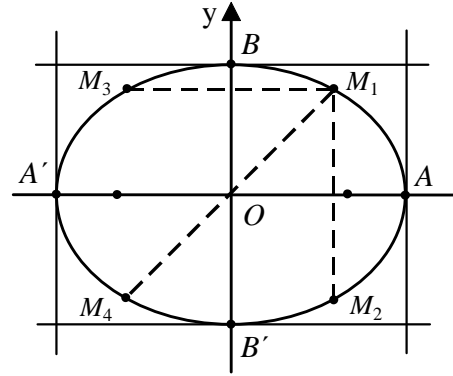

Ιδιότητες Έλλειψης

Έστω μια έλλειψη $C: \frac{x^2}{\alpha^2} + \frac{y^2}{\beta^2} = 1$,

όπου $\beta = \sqrt{\alpha^2 - \gamma^2}$.

- Η παραπάνω έλλειψη έχει τους άξονες $x'x$ και $y'y$ **άξονες συμμετρίας** και την αρχή των αξόνων κέντρο συμμετρίας.

Το σημείο O λέγεται **κέντρο** της έλλειψης.

- Τα σημεία A', A, B', B λέγονται **κορυφές** της έλλειψης, ενώ τα ευθύγραμμο τμήματα $A'A$ και $B'B$, τα οποία έχουν μήκη $(A'A) = 2\alpha$ και $(B'B) = 2\beta$, λέγονται **μεγάλος άξονας** και **μικρός άξονας** αντιστοίχως.
- Το ευθύγραμμο τμήμα που ορίζουν δύο οποιαδήποτε συμμετρικά ως προς O σημεία M_1 και M_4 της έλλειψης λέγεται **διάμετρος** της έλλειψης.

Αποδεικνύεται ότι: $2\beta \leq (M_1M_4) \leq 2\alpha$

- Τέλος, από την εξίσωση της έλλειψης, έχουμε: $-\alpha \leq x \leq \alpha$ και $-\beta \leq y \leq \beta$.

Εκκεντρότητα της έλλειψης λέγεται ο λόγος $\epsilon = \gamma/\alpha < 1$ και ισχύει: $\frac{\beta}{\alpha} = \sqrt{1 - \epsilon^2}$

- Όταν το ϵ τείνει στο μηδέν, τότε η έλλειψη τείνει να γίνει κύκλος.
- Όσο το ϵ μεγαλώνει (τείνει στη μονάδα) τόσο πιο επιμήκης γίνεται η έλλειψη και τείνει να γίνει ευθύγραμμο τμήμα.

Οι ελλείψεις που έχουν την ίδια εκκεντρότητα, άρα ίδιο λόγο $\frac{\beta}{\alpha}$, λέγονται **όμοιες**.

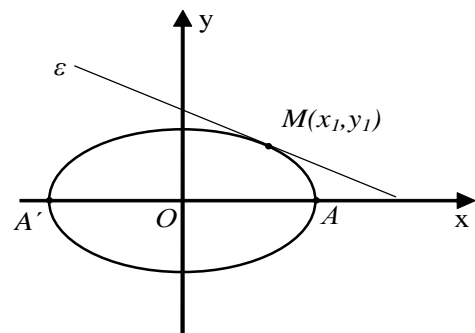
Εφαπτομένη Έλλειψης

Έστω μια έλλειψη C με εξίσωση $\frac{x^2}{\alpha^2} + \frac{y^2}{\beta^2} = 1$.

Η **εφαπτομένη** της έλλειψης C στο σημείο της

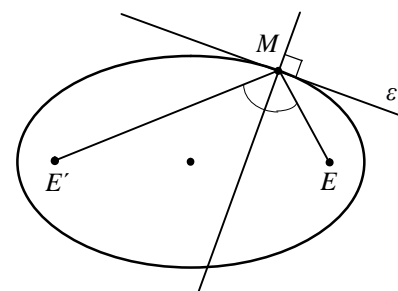
$M_1(x_1, y_1)$ αποδεικνύεται ότι έχει εξίσωση:

$$\frac{xx_1}{\alpha^2} + \frac{yy_1}{\beta^2} = 1$$

- **Ανακλαστική ιδιότητα έλλειψης:**

Η κάθετη στην εφαπτομένη μιας έλλειψης στο σημείο επαφής M διχοτομεί τη γωνία $E' \hat{M} E$, όπου E', E οι εστίες της έλλειψης.

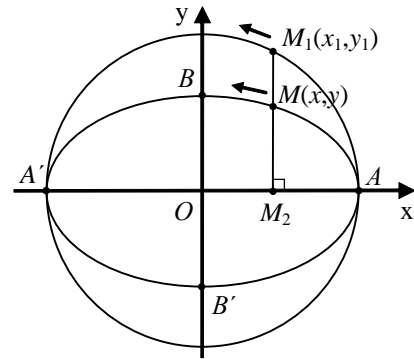
Εφαρμογές

1. Έστω ο κύκλος $x^2 + y^2 = a^2$, $a > 0$ και ένα σημείο του M_1 , του οποίου η ορθή προβολή στον άξονα $x'x$ είναι το σημείο M_2 .

Πάνω στο ευθύγραμμο τμήμα M_1M_2 ορίζουμε ένα σημείο M , τέτοιο, ώστε να ισχύει $\frac{(M_2M)}{(M_2M_1)} = \frac{\beta}{a}$, $0 < \beta < a$.

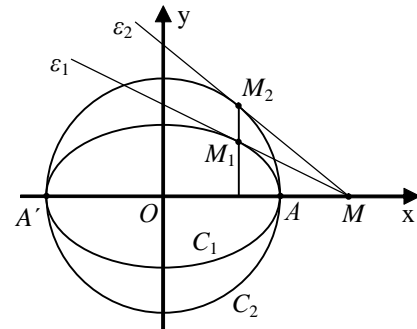
Αν το M_1 κινείται στον κύκλο, τότε το M κινείται στην

έλλειψη $\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{\beta^2} = 1$.

2. Δίνονται η έλλειψη $C_1: \frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{\beta^2} = 1$ και ο κύκλος

$C_2: x^2 + y^2 = a^2$. Αν $M_1(x_1, y_1)$ είναι ένα σημείο της C_1 και $M_2(x_2, y_2)$ το σημείο του C_2 με $x_2 = x_1$, τότε η εφαπτομένη ε_1 της έλλειψης C_1 στο σημείο M_1 και η εφαπτομένη ε_2 του κύκλου C_2 στο σημείο M_2 τέμνονται πάνω στον άξονα $x'x$.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΣΩΣΤΟ-ΛΑΘΟΣ

1. Όσο η εκκεντρότητα μιας έλλειψης πλησιάζει προς το 0, τόσο η έλλειψη τείνει να γίνει κύκλος.	Σ	Λ
2. Η εξίσωση $\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1$ παριστάνει έλλειψη μόνο αν $a > b$.	Σ	Λ
3. Η εστιακή απόσταση μιας έλλειψης είναι το μισό του μεγάλου άξονα. Η εκκεντρότητα αυτής της έλλειψης είναι $\frac{1}{2}$.	Σ	Λ
4. Δύο ελλείψεις που έχουν τις ίδιες εστίες, είναι όμοιες.	Σ	Λ
5. Η εκκεντρότητα της έλλειψης $4x^2 + y^2 = 4$ είναι $\varepsilon = \frac{2\sqrt{3}}{3}$.	Σ	Λ
6. Οι ελλείψεις $\frac{x^2}{9} + \frac{y^2}{4} = 1$ και $\frac{x^2}{36} + \frac{y^2}{16} = 1$ είναι όμοιες.	Σ	Λ

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΠΟΛ/ΠΛΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

1. Αν Ε', Ε οι εστίες μιας έλλειψης με μεγάλο άξονα μήκους 2α και Α τυχόν σημείο της έλλειψης, τότε

- Α. $(AE') - (AE) = \alpha$ Β. $(AE') + (AE) = \alpha$ Γ. $(AE') = (AE)$
 Δ. $(AE') + (AE) = 2\alpha$ Ε. $(AE') - (AE) = 2\alpha$.

2. Η απόσταση του κέντρου της έλλειψης $\frac{25x^2}{9} + 4y^2 = 1$ από τη μια εστία της είναι

- Α. $\frac{7}{6}$ Β. $\frac{\sqrt{11}}{10}$ Γ. $\frac{\sqrt{11}}{5}$ Δ. $\frac{5}{2}$ Ε. $\frac{4}{3}$.

3. Η έλλειψη $\frac{x^2}{2} + \frac{y^2}{3} = 1$ έχει μια εστία στο σημείο

- Α. (2, 3)   Β. (0, $\sqrt{2}$)   Γ. ($\sqrt{3}$, 0)   Δ. (-1, 0)   Ε. (0, -1).

4. Η εξίσωση $\beta^2x^2 + \alpha^2y^2 = \alpha^2\beta^2$ $\alpha, \beta \neq 0$.

- Α. παριστάνει πάντα μία έλλειψη   Β. παριστάνει πάντα έναν κύκλο
 Γ. παριστάνει δύο τεμνόμενες ευθείες   Δ. παριστάνει μία έλλειψη, αν $\alpha \neq \beta$
 Ε. παριστάνει μία έλλειψη, αν $\alpha = \beta$.

5. Η έλλειψη $\frac{x^2}{4} + y^2 = 1$ είναι όμοια με την

- Α. $\frac{x^2}{4} + \frac{y^2}{3} = 1$ Β. $\frac{x^2}{5} + \frac{y^2}{2} = 1$ Γ. $\frac{x^2}{16} + \frac{y^2}{9} = 1$ Δ. $\frac{x^2}{16} + \frac{y^2}{4} = 1$ Ε. $\frac{x^2}{2} + y^2 = 1$.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΛΛΕΙΨΗΣ

1. Να βρεθούν τα στοιχεία (μήκη αξόνων, εστίες, εκκεντρότητα) των ελλείψεων και να γίνουν οι γραφικές παραστάσεις:

i) $4x^2+y^2=100$,   ii) $25x^2+9y^2=225$,   iii) $\frac{x^2}{16} + \frac{y^2}{12}=1$,   iv) $x^2+4y^2=1$.

---

2. Να βρείτε την εξίσωση της έλλειψης που έχει εστιακή απόσταση 6, διέρχεται από το σημείο $M(2\sqrt{3}, -\frac{\sqrt{7}}{2})$ και έχει κέντρο το Ο και εστίες στον άξονα $\chi'\chi$.
-

3. Να βρείτε την εξίσωση της έλλειψης που έχει κέντρο το Ο και εστίες στον άξονα $\chi'\chi$, αν διέρχεται από το σημείο $M(2,1)$ και ο μικρός της άξονας είναι το $1/3$ του μεγάλου.
-

4. Να βρείτε τα σημεία της έλλειψης $\frac{x^2}{9} + \frac{y^2}{5} = 1$ που απέχουν από τον μικρό άξονα 1 μονάδα και να αποδείξετε ότι τα σημεία αυτά είναι κορυφές ορθογωνίου.
-

5. Να βρείτε τις εξισώσεις των εφαπτόμενων της έλλειψης $x^2+4y^2=1$, οι οποίες διέρχονται από το σημείο $M(\sqrt{2}, \frac{1}{2})$.
-

6. Να βρείτε τις εξισώσεις των εφαπτόμενων της έλλειψης $\frac{x^2}{5} + \frac{y^2}{4} = 1$, οι οποίες είναι κάθετες στην ευθεία (δ): $\chi-2\psi+3=0$.
-

7. Να βρείτε την εξίσωση της εφαπτόμενης της έλλειψης $\frac{x^2}{16} + \frac{y^2}{9} = 1$, η οποία σχηματίζει με τους θετικούς ημιάξονες Οχ και Οψ τρίγωνο εμβαδού 12 τ.μ.
-

8. Να βρεθούν οι εφαπτόμενες της έλλειψης $9x^2 + 16y^2 = 144$ που είναι:
α) παράλληλες προς την ευθεία (δ): $x + y = 0$
β) κάθετες στην ευθεία (δ).
-

9. Να βρείτε τις εξισώσεις των εφαπτόμενων της έλλειψης $3x^2+5y^2=15$, οι οποίες έχουν θετικό συντελεστή διεύθυνσης και απέχουν από το κέντρο της έλλειψης 2 μονάδες.
-

10. Ο κύκλος με κέντρο το $O(0, 0)$ και ακτίνα β διέρχεται από τις εστίες της έλλειψης

$$\frac{x^2}{\alpha^2} + \frac{y^2}{\beta^2} = 1 \text{ με } \alpha > \beta. \text{ Να βρεθεί η εκκεντρότητα της έλλειψης.}$$

-----

11. Δίνεται η έλλειψη $C: \frac{x^2}{\alpha^2} + \frac{y^2}{\beta^2} = 1$. Να αποδείξετε ότι και η έλλειψη με εξίσωση

$$\frac{\kappa^2 x^2}{\alpha^2} + \frac{\kappa^2 y^2}{\beta^2} = 1 \text{ έχει την ίδια εκκεντρότητα με τη } C.$$

-----

12. Να βρεθεί η μορφή της εξίσωσης της έλλειψης με εκκεντρότητα $\varepsilon = \frac{\sqrt{2}}{2}$.
-

13. Δίνεται η έλλειψη $\frac{x^2}{\alpha^2} + \frac{y^2}{\beta^2} = 1$.

α) Να δείξετε ότι το τετράπλευρο $E'BEB'$ είναι ρόμβος (E', E οι εστίες, B, B' τα άκρα του μικρού άξονα).

β) Να βρεθεί το εμβαδόν του ρόμβου.

-----

14. Έστω κύκλος με εξίσωση $x^2 + y^2 = \alpha^2$. Αν θέσουμε $x = x'$ και $y = cy'$, να αποδείξετε ότι το σημείο (x', y') ανήκει σε έλλειψη.
-

15. Δίνεται ο κύκλος $x^2 + y^2 = 4$ και η έλλειψη $\frac{x^2}{2} + \frac{y^2}{6} = 1$.

α) Να δείξετε ότι το σημείο $(1, -\sqrt{3})$ είναι κοινό τους σημείο και στη συνέχεια να βρείτε όλα τα κοινά σημεία.

β) Να δείξετε ότι τα κοινά τους σημεία είναι κορυφές ορθογωνίου παραλληλογράμμου.

γ) Να βρεθούν τα σημεία $M(x_0, y_0)$ ώστε $x_0^2 + y_0^2 = 4$ και $(E'M) + (EM) = 2\sqrt{6}$ (E', E οι εστίες της έλλειψης).

-----

16. Δίνονται τα σημεία $A(-4,0)$ και $B(4,0)$. Να βρεθεί ο γεωμετρικός τόπος των σημείων $M(x,y)$ του επιπέδου για τα οποία ισχύει: $\lambda_{AM} \cdot \lambda_{BM} = -9$. Να σχεδιαστεί η γραμμή που θα προκύψει.
-

17. Να βρείτε το γεωμετρικό τόπο των σημείων $M(5\eta\mu\phi, 4\sigma\upsilon\eta\phi)$ καθώς το ϕ μεταβάλλεται στο σύνολο $\mathbb{R}$. Να σχεδιαστεί η γραμμή που θα προκύψει.
-

